

Jeg heter Amorina Lund og jeg har et håp. Et håp om at jeg kan være fri og stolt som rom. Jeg er 17 år og jeg er norsk-svensk rom. Moren min var norsk, og faren min er svensk. Jeg har vokst opp i både Sverige og Norge.

Jeg har vokst opp i et svensk samfunn hvor det har blitt mye bedre å være rom. I Sverige har jeg aldri trengt å skjule hvem jeg er, siden det å være rom er akseptert i samfunnet. I Norge er det dessverre annerledes. På grunn av rasismen mot romer, nemlig antisiganismen, er det mange som skjuler sin identitet. Hvorfor gjør de det? Vi tror at vi får en bedre framtid hvis samfunnet ikke vet at vi er romer. Vi har et tankesett som er slik, at hvis vi for eksempel søker på en jobb, så tror vi at det er best å ikke avsløre hvem vi er i frykt for stigmatisering.

I Sverige fikk jeg muligheten til å gå på en romsk skole, i et romsk miljø. Alle var romer, og det var våre verdier og normer som gjaldt. Det var et miljø hvor vi ikke trengte å skjule våre tradisjoner og vår kultur. På denne skolen fikk jeg også vite mye om romers historie, også den forferdelige Holocaust-historien. Det var et folkemord, hvor romer fra hele Europa ble drept i konsentrasjonsleirer og på andre steder. Mine norske oldefedre het Tsjugurka Karoli og Milosh Karoli. Begge to ble sendt til nazistiske konsentrasjonsleirer og var to av de veldig få romene som overlevde.

I dag kan jeg si at frykt for ikke-romer har gått i arv siden 2. verdenskrig. Romer er alltid obs mot alt mulig – mot politiet, mot barnevernet, og mot mannen i gata. Når vi er ute, er vi redde for å snakke høyt til hverandre på vårt eget språk. Jeg tror at frykten er der på grunn av alt vi og våre forfedre har opplevd gjennom historien. I dag, som ung rom, med perspektiv fra Sverige og Norge, så håper jeg at romer i Norge kan bli akseptert som en del av nasjonen Norge, uten å bli diskriminert på alle slags måter. På Holocaustdagen i fjor var det Claudia Josef som holdt appell på vegne av romer. Hun krevde en handlingsplan mot antisiganisme. Dessverre har ikke myndighetene vist noen interesse for dette etter Claudias tale. I Sverige ble det allerede i 2014 laget en handlingsplan mot antisiganisme og en kommisjon arbeidet med problemet. Medlemmene i denne kommisjonen var for det meste romer. I fjor sa Claudia Josef: Ushten, romale! Stå opp romer! I dag sier jeg: Stå opp Norge! Stopp antisiganismen!